

**DEPARTMENTAL EXAMINATION FOR SUBORDINATE SERVICES
OF CO-OPERATIVE DEPARTMENT**

Sunday, 6th April 2025

(Time 10.30 a.m. to 1.30 p.m.)

(Maximum Marks - 100)

ACCOUNTS TEST - PAPER-III

(Version - English and Marathi) (With Books)

- N.B. :** (1) Solve any 2 (two) questions from Section - 'A' and any 5 (five) from Section - 'B'.
(2) Marks allotted to each question are indicated in the margin.
(3) Provision of rules should be quoted as far as possible.
(4) English version can be treated authentic.
-

Section - A

1. Fill in the blanks. (any five) 10
- (1) Monthly amount paid by Government to the Government Servent when he/she is on leave
- (2) As per Finance Department G.R. dated 01.09.2024 maximum limit of gratuity is Rs lakhs as per 7th pay commission.
- (3) Transit or Travel period allowed in joining period for same district or adjoining district transfer place is day's.
- (4) Earned Leave Earned for each six months service is day's.
- (5) Government Servent get monthly amount other than pay or salary or Leave Salary is
- (6) Minimum contribution rate for General Provident Fund subscription is %
2. Define the following. (any five) 10
- (1) Permanent Post.
- (2) Leave Salary.
- (3) Clerical Staff Employee.
- (4) Subsistence Allowance.
- (5) Consolidated Fund.
- (6) Budgetary Estimate's.

3. Write in short. (any five)

10

- (1) Half Pay Leave.
- (2) Joining time calculation.
- (3) Transfer in Long Leave.
- (4) Governments Accounts Structure.
- (5) Retirement age.
- (6) Annual Increment.

SECTION - B

4. Write brief information about below leave type. (any four)

16

- (1) Earned Leave.
- (2) Half Pay Leave.
- (3) Commuted Leave.
- (4) Leave not due.
- (5) Extraordinary Leave.
- (6) Probationer / Trainee Candidate Leave.

5. Distinguish between any four of below.

16

- (1) Personal Pay and Special Pay.
- (2) Suspension and Termination.
- (3) Temporary Post and Permanent Post.
- (4) Leave not due and Extraordinary Leave.
- (5) Qualifying Service and Non-Qualifying Service.

6. Write types of Advances to be given to Government employee and general principles for giving such advances.

16

7. Government servant retired from service on dated 31/01/2025 A.N. after completing service 34 years, 7 month, 25 day's. His Basic Pay on dated 01/07/2023 was Rs. 73,200/- as his increment date and on dated 01/07/2024 Rs. 75,400. Calculate the below concept.

16

- (1) Pension.
- (2) Death-cum-Service Gratuity/Retirement Gratuity.
- (3) Commutation of Pension as per 7th Pay Commission.
- (4) Family Pension (mention along with dates).

8. Government servants duties as per Maharashtra Civil Services (Conduct) Rules, 1979 Rule No. 3. 16
9. Government officer, Class-II (Group-B) promoted from S-15, Pay Matrix 41,800-1,32,300 to S-16 Pay Matrix 44,900-1,42,400 as he joined on promotion post on dated 10/06/2024. He Exercised his pay fixation option to fix his pay on annual increment on Existing S-15 post due on 01/07/2024. 16

His pay in Existing Pay Matrix S-15 : 41,800-1,32,300 on 01/07/2023 is Rs. 53,000/-

Information of Pay Matrix

S-15 : 41,800-1,32,300	S-16 : 44,900-1,42,400
Stages 51,500	Stages 52,000
53,000	53,600
54,600	55,200
56,200	56,900
57,900	58,600
59,600	60,400
	62,200

Calculate the followings :—

- (1) Pay Fixation on 10/06/2024.
 - (2) Existing Pay Scale increment on 01/07/2024.
 - (3) Pay Fixation as per option.
 - (4) Next date of increment and pay in promotion scale.
10. Describe log book and history sheet of government vehicle in view of repairs to vehicle and purchase of POL for vehicle. 16

सूचना : (१) "अ" विभागातील कोणतेही २ (दोन) व "ब" विभागातील कोणतेही ५ (पाच) प्रश्न सोडवा.

- (२) प्रत्येक प्रश्नासमोर त्याची गुणसंख्या दर्शविण्यात आलेली आहे.
- (३) शक्य असेल तेथे प्राधिकार नमूद करावा.
- (४) इंग्रजी भाषेतील प्रश्नपत्रिका अधिकृत मानण्यात येईल.

विभाग - अ

१. रिकाम्या जागा भरा. (कोणत्याही पाच)

१०

- (१) रजेवर असताना शासकीय कर्मचार्याला शासनाने प्रदान केलेली मासिक रक्कम म्हणजे -----
- (२) ७ व्या वेतन आयोगामध्ये वित्त विभाग शासन निर्णय दिनांक ०१.०९.२०२४ नुसार उपदानाची कमाल मर्यादा रुपये ----- लाख इतकी करण्यात आली आहे.
- (३) पदग्रहण अवधीमध्ये प्रवास करणेकरिता जिल्ह्यांतर्गत किंवा लगतच्या जिल्ह्यात बदली झाली असता बदली ठिकाणी हजर होणेकरिता प्रवासासाठी ----- दिवस अनुज्ञेय असेल.
- (४) प्रत्येक सहामाही सेवेकरिता ----- दिवस अर्जित रजा अर्जन होते.
- (५) ज्याला वेतन किंवा रजा वेतन मिळत नाही अशा शासकीय कर्मचार्याला दिली जाणारी मासिक रक्कम म्हणजे ----- होय.
- (६) भविष्य निर्वाह निधीचा किमान वर्गणी दर ----- % आहे.

२. व्याख्या लिहा. (कोणत्याही पाच)

१०

- (१) स्थायी पद.
- (२) रजा वेतन.
- (३) लिपिकवर्गीय कर्मचारी.
- (४) निर्वाह भत्ता.
- (५) एकत्रित निधी.
- (६) अर्थसंकल्पीय अंदाज.

३. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही पाच)

१०

- (१) अर्धवेतनी रजा.
- (२) पदग्रहण अवधीची गणना.

- (३) दीर्घ सुट्टीच्या काळातील बदली.
- (४) शासकीय लेख्यांची रचना.
- (५) सेवानिवृत्तीचे वय.
- (६) वार्षिक वेतनवाढ.

विभाग - ब

४. खालील रजा प्रकारांबद्दल थोडक्यात माहिती लिहा. (कोणतेही चार)

१६

- (१) अर्जित रजा.
- (२) अर्धवेतनी रजा.
- (३) परिवर्तित रजा.
- (४) अनर्जित रजा.
- (५) असाधारण रजा.

५. फरक लिहा. (कोणतेही चार)

१६

- (१) वैयक्तिक वेतन आणि विशेष वेतन.
- (२) निलंबन आणि बडतर्फी.
- (३) अस्थायी पद आणि स्थायी पद.
- (४) ना-देय रजा आणि असाधारण रजा.
- (५) अर्हताकारी सेवा आणि अनर्हताकारी सेवा.

६. शासकीय कर्मचाऱ्यांना देण्यात येणाऱ्या अग्रिमांचे प्रकार कोणते ते लिहा आणि अशी अग्रिमे

१६

देण्याविषयीची सर्वसाधारण तत्त्वे कोणती ते लिहा.

७. शासकीय कर्मचारी दिनांक ३१/०१/२०२५ रोजी मध्यान्होतर ३४ वर्षे ७ महिने २५ दिवस सेवा पूर्ण

१६

करून सेवानिवृत्त झाला आहे. दिनांक ०१/०७/२०२३ रोजी त्याचे मूळ वेतन रुपये ७३२००/- व पुढील वेतनवाढीला दिनांक ०१/०७/२०२४ रोजी रुपये ७५४००/- होते खालील बाबींची परिगणना करा ?

- (१) निवृत्ती वेतन.
- (२) मृत्यू-नि-सेवा उपदान/सेवानिवृत्त उपदान.
- (३) ७ व्या वेतन आयोगाप्रमाणे अंशराशीकृत निवृत्ती वेतनाची महत्तम रक्कम.
- (४) कुटुंब निवृत्ती वेतन (तारखांसह नमूद करा).

८. महाराष्ट्र नागरी सेवा (वर्तणूक) नियम, १९७९ मधील नियम क्रमांक ३ नुसारची शासकीय कर्मचाऱ्यांची कर्तव्ये लिहा. १६
९. शासकीय अधिकारी वर्ग-२ (गट-ब) एस - १५ : ४१,८००-१,३२,३०० मधून एस - १६ : ४४,९००-१,४२,४०० मध्ये पदोन्नतीने दिनांक १०/०६/२०२४ रोजी रुजू/हजर झाले आहेत. त्यांनी विद्यमान वेतनश्रेणीतील नियमित वेतनवाढीनंतर वेतननिश्चितीचा विकल्प दिला आहे. विद्यमान वेतनश्रेणी/पे-मॅट्रिक्समध्ये एस- १५ रुपये ४१,८००-१,३२,३०० दिनांक ०१/०७/२०२३ रोजीचे वेतन रुपये ५३,०००/- आहे. नियमित वेतनवाढ दिनांक ०१/०७/२०२४ आहे.

पे-मॅट्रिक्सचे टप्पे

एस - १५ : ४१,८००-१,३२,३००

एस - १६ : ४४,९००-१,४२,४००

टप्पे ५१,५००

टप्पे ५२,०००

५३,०००

५३,६००

५४,६००

५५,२००

५६,२००

५६,९००

५७,९००

५८,६००

५९,६००

६०,४००

६२,२००

खालील परिगणना करा.

(१) दिनांक १०/०६/२०२४ रोजीची वेतननिश्चिती.

(२) विद्यमान वेतनश्रेणीतील दिनांक ०१/०७/२०२४ रोजी वेतनवाढ रक्कम.

(३) वेतननिश्चिती विकल्पाप्रमाणे वेतननिश्चिती.

(४) पदोन्नतीच्या वेतनश्रेणीतील पुढील वार्षिक वेतनवाढ दिनांक व वेतन.

१०. शासकीय वाहनाचे लॉग बुक आणि हिस्ट्री शिटचे वर्णन, वाहनाची दुरुस्ती व तेल, इंधन, वंगणाच्या अनुषंगाने माहिती लिहा. १६